

vingyetes

BIBLIOTEQUES

el

TOTS
A UNA
VEU

Pla Valencià de Foment
del Llibre i la Lectura
2017 - 2021

COL·LEGI OFICIAL DE
BIBLIOTECARIS I DOCUMENTALISTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Fundació
pel Llibre
i la Lectura

COL-LABORACIONS AMB ALTRES ENTITATS

Consell Escolar de la Comunitat Valenciana

Antecedents

La fundació FULL- Fundació pel Llibre i la Lectura és un organisme sense ànim de lucre que té com a objectiu desenvolupar projectes i accions que valoren el llibre i la lectura en la societat, amb la finalitat d'augmentar el prestigi de la lectura, fomentar l'hàbit lector, enfortir el sector editorial, potenciar les llibreries i donar visibilitat als autors.

En compliment d'aquests objectius, i dins del marc del conveni que la fundació té amb la Generalitat Valenciana, la fundació FULL col·labora amb altres entitats per tal d'impulsar els seus projectes.

Objectius

- Impulsar iniciatives de foment de la lectura d'especial interès nascudes al marge de la fundació FULL.
- Incloure el foment de la lectura en iniciatives culturals.

Descripció

Cada any, la fundació FULL selecciona distintes iniciatives de l'àmbit de la cultura amb què col·laborar.

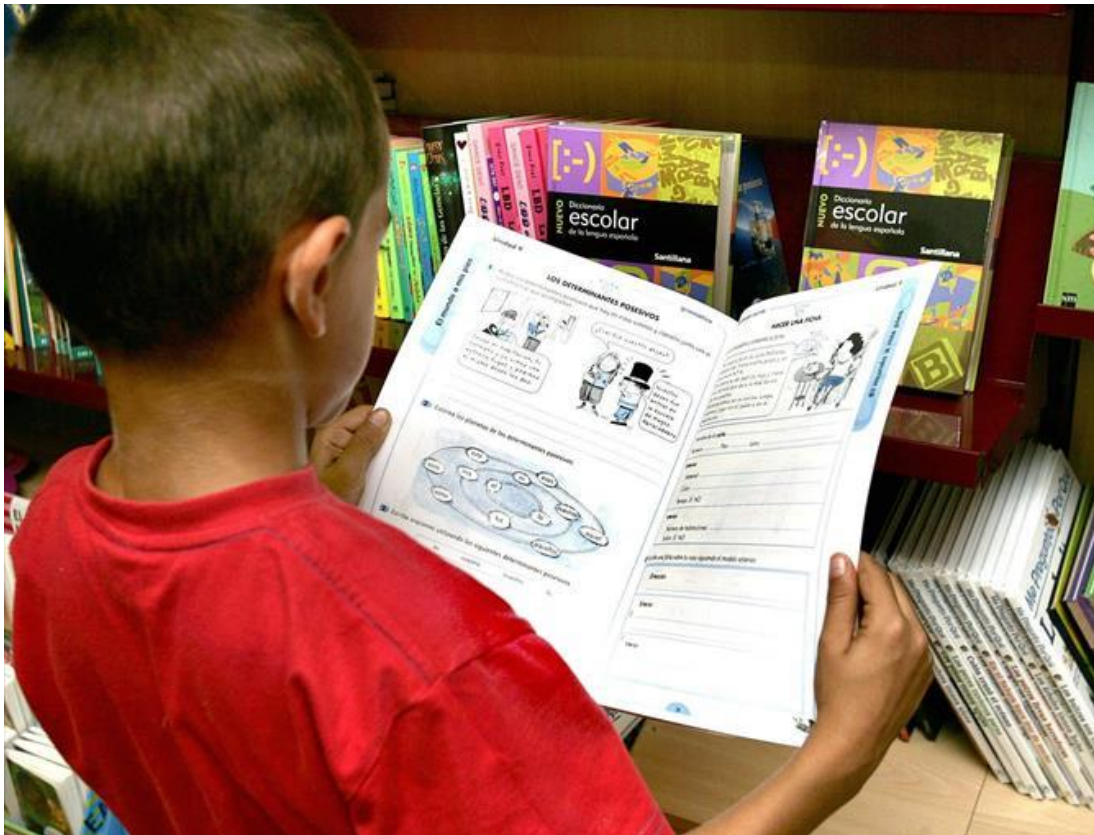
Els criteris de selecció es basen en l'interès de les propostes i la seua trajectòria. Es valora la capacitat d'aquestes iniciatives d'arribar a nous públics. També es té en compte la distribució geogràfica de les iniciatives per tal d'atendre les accions realitzades en tot el territori valencià.

En aquest sentit, FULL manté distintes línies de col·laboració:

- S'ha consolidat la col·laboració amb el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV) per tal d'afavorir accions de foment de la lectura en l'entorn familiar de la població escolar.

Col·laboració amb el CECV

El Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV) funciona com a òrgan de consulta i participació social en la programació general de l'ensenyament a la Comunitat Valenciana. En vistes de treballar conjuntament amb una organització que comparteix els objectius de promoció lingüística, FULL ha participat amb projectes del consell. En concret, després dels èxits amb programes dissenyats pel Consell Escolar de la Comunitat Valenciana com "KDD Llegim en família: llibres i més" o "Un tràiler de lectura en equip", FULL-Fundació pel Llibre i la Lectura col·labora amb el projecte "Vinyetes i biblioteques per a salvar el món".

Campanya Vinyetes per a salvar el món

"Vinyetes per salvar el món" forma part de les campanyes de recollida de dades i foment de la lectura en valencià que ve realitzant el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana en col·laboració amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i està pensat per a fomentar la lectura i la creació artística a través del còmic, porta d'entrada a la lectura segons les dades dels informes elaborats en edicions precedents.

Enguany participen de manera conjunta amb el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV) i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (CEICE), la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural (CAMACCDR), la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, "Clásicas y Modernas" (Associació per a la igualtat de gènere en la cultura), Fundació FULL (Fundació pel llibre i la lectura) i Col·legi oficial de Bibliotecaris i documentalistes de la Comunitat Valenciana (COBDCV).

En "Vinyetes per salvar el món" volem:

- Donar a conèixer en totes les etapes de l'ensenyament no universitari la Guia d'acció per a l'educació ambiental.
- Treballar a l'escola els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que guien la implementació de l'Agenda 2030.
- Proporcionar activitats per a una educació inclusiva amb sentit crític de responsabilitat ambiental, sensibilitzant la Comunitat educativa vers el canvi climàtic.
- Mostrar les habilitats artístiques del nostre alumnat i treballar les intel·ligències múltiples.
- Visibilitzar a les biblioteques els llibres escrits per dones o que tracten de dones.

Perquè arrelle en el jovent, la campanya consta d'un concurs, un curs de formació que s'impartirà en cinc seus diferents, un taller: "Vinyetes i Biblioteques per a salvar el món" i un lloc web amb recursos.

El concurs: "**Vinyetes per salvar el món**" està adreçat a l'alumnat i centres de totes les etapes educatives no universitàries. L'alumnat i centres educatius que participen poden treballar a través del llenguatge del còmic, en la recerca de solucions a problemes del centre, de la llar, la localitat o a un nivell més ampli i proposar-les. Es poden consultar en l'apartat de premis els destinats a l'alumnat i els premis especials amb els quals compta la campanya, un per a les obres que empen paraules del lèxic valencià a recuperar, un altre per als centres educatius davant la seua implicació en el projecte i un altre per a les biblioteques que participen en "Vinyetes i biblioteques per salvar el món". A més a més els treballs guanyadors es publicaran en un còmic especial.

El curs, gestionat per la Subdirecció General de Formació del Professorat, l'impartiran fent ús de metodologies actives, personalitats expertes del món del còmic, de l'ensenyament i dels ODS. Amb aquesta formació es pretén facilitar la implicació i participació de centres i professorat així com la recollida de dades sobre l'impacte de la formació en el professorat i a les aules. Durant el curs, els docents podran relacionar el treball del còmic a l'aula amb el canvi climàtic, a través dels ODS.

Així mateix, s'ha dissenyat un espai web on es podrà trobar tot el material i tota la informació necessària per a preparar la participació en el concurs.

Vinyetes i biblioteques per salvar el món

Projecte

Conscients que la lectura és la base i el fonament per facilitar que les persones puguen fer-se amb una cultura personal, eina fonamental per a construir el criteri propi davant del pensament únic, es proposa en aquest projecte des de la participació de tota la comunitat, la detecció i erradicació de les desigualtats envers les dones, a les nostres biblioteques.

Les biblioteques són sòcies estratègiques, tant per fomentar la lectura com per possibilitar l'acompliment dels objectius de l'agenda 2030, a més són i seran punts clau en l'era digital per a una millora de la qualitat democràtica de la nostra societat. Però, tot i ser coneixedores d'aquesta realitat, no sempre les biblioteques disposen de lectures escrites per dones o que tracten sobre dones.

Proposar activitats que facen realitat la igualtat de gènere que proposa l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 5 a les nostres biblioteques, ens sembla doncs, una de les actuacions necessàries.

És per tot açò que dintre de la tercera campanya de lectura que promou el Consell Escolar de la Comunitat Valenciana s'incorpore el projecte Vinyetes i Biblioteques per salvar el món.

Vinyetes i biblioteques per salvar el món. Com naix?

Vinyetes i biblioteques per salvar el món, naix d'una iniciativa conjunta de biblioteques en igualtat que promou l'associació Clásicas y Modernas, associació per a la igualtat de gènere en la cultura, i la tercera campanya de lectura que promou el CECV, «Vinyetes per salvar el món».

L'objectiu últim no és altre que crear actituds, fomentar valors i promoure compromisos que contribuïsquen a desenvolupar biblioteques equitatives.

A la iniciativa s'han incorporat Full, Fundació pel Llibre i la Lectura, i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris i documentalistes de la Comunitat Valenciana COBDCV.

Vinyetes i biblioteques per salvar el món. Com pots participar?

Aquest projecte inclou dos eixos de participació. Podràs triar participar en els 2 eixos o en un sol.

1. A la recerca de les dones desaparegudes. Taller de sensibilització.

A través d'un taller que es realitzarà a les instal·lacions de les biblioteques que inclourà:

- Activitats de sensibilització.
- Activitats de seguiment per aconseguir una biblioteca en equitat.
- Realització d'un còmic per part dels participants en el taller (de caràcter voluntari), que els permetria participar en el concurs.
- Realització d'una memòria gràfica per part de les biblioteques que les permetria participar en el Premi especial Biblioteques en igualtat.

2. Dones desaparegudes a les biblioteques. Arreplega de dades.

A través d'una aplicació intuïtiva, la biblioteca pot participar també en la tasca d'arreplega de dades que permetria fer una primera aproximació de les biblioteques quant a la igualtat de gènere es refereix.

Taller "Vinyetes i biblioteques per salvar el món." A la recerca de les dones desaparegudes

Investigarem sobre el cas de les dones desaparegudes a la biblioteca i dissenyarem les nostres vinyetes per a salvar-les, a elles i al món.

Objectius:

- Crear un còmic amb els personatges de la Campanya «Vinyetes per salvar el món» que visibilitzen les dones que es troben a faltar en les biblioteques. La seua biografia, la seua vida, treballs realitzats, etc.
- Participació en la campanya a títol personal o a través de les biblioteques.
- Analitzar amb perspectiva de gènere el fons bibliotecari.
- Observar si es reproduïx a la biblioteca la mateixa discriminació per raons de sexe o llengua que es produeix a la societat.
- Aportar solucions per a visibilitzar els llibres escrits per dones o que parlen sobre dones.
- Promoure el compromís d'anar cap a una biblioteca en igualtat
- Arreplega de dades reals sobre el fons de les biblioteques des d'una perspectiva de gènere.
- Construcció d'actituds i valors per la igualtat
- Contribuir a desenvolupar relacions en igualtat.

Continguts:

- Presentació dels Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) en particular el número 5 referit a la igualtat i la seua interrelació.
- Vincular l'objectiu amb les biblioteques.
- Classificació dels llibres a una biblioteca.
- Introducció als conceptes de gènere, sexisme, masclismes quotidians, etc..
- Conceptes sobre la imatge i el llenguatge del còmic.

Metodologia

- Metodologia activa, participativa i reflexiva.
- Anàlisi crític dels estereotips a les biblioteques i en les àrees del saber.
- Recerca de solucions i impacte social
- Treball en grups des d'una perspectiva intergeneracional.

Desenvolupament del taller a les biblioteques

Els tallers seguiran les línies de treball proposades pel CECV en la «Campanya de Vinyetes per salvar el món» de conscienciació, participació i acció en les temàtiques de canvi climàtic, objectius de desenvolupament sostenible i la guia d'educació ambiental. Destacant en aquest cas l'objectiu número 5 del ODS.

El taller s'ha desenvolupat en els següents centres i biblioteques:

Biblioteca	Localitat
IES El Saler	València
IES Jaume I	Borriana
IES Betxí	Betxí
CRA el Trescaire	La Pobla de Tornesa
CRA el Trescaire	Benlloc
CRA el Trescaire	Vilanova
CEIP Miralcamp	Onda
Biblioteca Castalla	Castalla
IES Matilde Salvador	Castelló
CEIP Juan Manuel Montoya	València
BPM de Rafelbunyol	Rafelbunyol
IES Clot del Moro	Sagunt
Secció IES Serra d'Espadà	Onda
Biblioteca de La Pobla de Farnals	La Pobla de Farnals
Biblioteca Alaquàs	Alaquàs
CEIP Gregori Mayans i Ciscar	Xirivella
IES Los Alcores	San Miguel de Salinas
ies Comarcal	Burjassot
IES Marenostrum	Alacant
IES Berenguer Dalmau	Catarroja
CEIP Martin Artigot	Pilar de la Horadada
IES El Puig	El Puig de Santa Maria
IES Benaguasil	Benaguasil

Concurs vinyetes per a salvar el món

Objectius del concurs

El concurs pretén, demanant la creació de tires gràfiques, oferir la possibilitat de treballar de forma creativa, divertida i inclusiva el tema del canvi climàtic; així com sensibilitzar l'alumnat en les pràctiques sostenibles que promouen els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Temàtica

La temàtica versarà sobre la lluita contra el canvi climàtic a través dels diferents ODS. L'alumnat haurà de:

- Detectar fets, situacions o processos que afecten el canvi climàtic
- Dissenyar accions dirigides a la lluita contra el canvi climàtic
- Proposar la participació en la recerca de solucions a diferents col·lectius i institucions.

Les obres que es presenten al concurs han de seguir el fil narratiu proposat pels organitzadors.

Participants

Pot participar en la campanya tot l'alumnat del sistema educatiu valencià des de l'Educació Infantil fins al Batxillerat i els Cicles Formatius de Grau Mitjà, a través dels centres educatius en què es troben matriculats o a títol particular.

L'alumnat podrà participar amb una sola obra individualment o en equips fins a un màxim de 5 components.

Els centres que ho desitgen podem participar optant al Premi Especial Centre Educatiu Sostenible.

Categories

Les obres s'agruparan per categories, en funció del nivell educatiu de l'alumnat participant:

- **Categoria A:** Infantil
- **Categoria B:** Primer, segon i tercer curs d'Educació Primària
- **Categoria C:** Quart, cinqué i sisé curs d'Educació Primària
- **Categoria D:** Primer, segon i tercer curs d'Educació Secundària
- **Categoria E:** Formació Professional Bàsica, quart curs d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat i Cicles Formatius.

Categories especials

- **Categoria Especial** al *Centre Educatiu Sostenible*.
- **Categoria Especial** a la *Recuperació de Lèxic Tradicional Valencià*.
- **Categoria Especial** *Biblioteques en igualtat*. Llegir més

Requisits dels treballs

- El guió ha de ser original i escrit en valencià.
- Caldrà seguir el fil argumental de les vinyetes proposades per l'alumnat de 1r d'ESO de l'optativa Educació Plàstica, Visual i Audiovisual de l'IES Berenguer Dalmau de Catarroja)
- Els personatges principals del còmic són: Mar, Ayoub, Blup i l'esperit de l'aigua.

Descripció dels personatges: *Còmic : Vinyetes*

S'han d'utilitzar els recursos narratius i el format del còmic.

S'empraran les tècniques de dibuix i pictòriques que consideren oportunes els participants, tanmateix es poden emprar programes informàtics de disseny de còmic, aplicacions informàtiques (app's), fotografies, etc.

Els treballs es presentaran en DIN-A4 (21,00 cm X 29,70 cm), en format vertical.

L'extensió de les obres presentades serà a elegir d'entre un mínim de 2 pàgines i un màxim de 4 pàgines.

Els treballs han de respondre a l'estructura dels 3 eixos de la Guia d'acció per a l'educació ambiental:

- A. Societat conscienciada. Educació per a la responsabilitat
- B. Societat activa. Educació per a l'acció
- C. Societat participativa. Educació per a la participació

La temàtica versarà sobre la lluita contra el canvi climàtic a través dels diferents ODS.

"Vinyetes i Biblioteques per salvar el món": qui participe en aquesta modalitat haurà de tindre en compte que l'objectiu desenvolupament sostenible a tractar amb més profunditat serà el número 5 (igualtat de gènere) . Llegir més.

No s'admetran obres que puguen atemptar contra la dignitat de les persones i éssers vius.

Requisits premis especials

Premi Especial *Centre Educatiu Sostenible*. Haurà d'estar escrit en valencià i aportar una memòria gràfica que es documentarà amb el disseny, el seguiment i l'impacte que ha provocat la campanya al centre, al municipi, etc. Es pot documentar amb les activitats, exposicions, xarrades, votacions i participació de la comunitat educativa, que s'hagen realitzat. El format de presentació es lliure (àlbums fotogràfics, àlbums il·lustrats, vídeo, còmics, etc.).

Premi Especial *Recuperació de Lèxic Tradicional Valencià*. Haurà d'estar escrita en valencià, aportar una memòria justificativa de l'ús de la paraula o paraules recuperades del lèxic de la nostra llengua que s'hagen emprat en almenys una de les obres presentades.

Premi Especial *Biblioteques en igualtat*. Haurà d'estar escrit en valencià i aportar una memòria gràfica que es documentarà amb el disseny, el seguiment i l'impacte que ha provocat la campanya a la biblioteca, al centre o institució a la que pertany, al seu entorn més immediat, etc. Es pot documentar amb les activitats, tallers, exposicions, xarrades, compromisos adquirits i participació de la comunitat educativa, que s'hagen realitzat. El format de presentació es lliure (àlbums fotogràfics, àlbums il·lustrats, vídeo, còmics, etc.).

Valoració de les obres

Per valorar les obres es tindrà en compte:

- El treball de recerca
- L'adequació narrativa
- La qualitat artística
- L'originalitat de les accions proposades
- La viabilitat de les solucions

Fases del concurs

1. Centre educatiu

L'alumnat participant lliurarà els seus treballs on i en els terminis que l'equip directiu de seu centre indique.

L'equip directiu podrà exposar els treballs als membres de la comunitat educativa. Aquest pot ser un bon moment per elaborar la memòria gràfica per optar al Premi Especial de Centre Educatiu Sostenible.

2. Fase provincial

Un jurat tècnic, integrat per professorat que ha impartit els cursos seleccionarà d'entre els treballs rebuts les obres que s'exposaran en la Fira del Llibre de cadascuna de les tres províncies on les persones visitants de la Fira podran votar els treballs. Obtindran així el premi del jurat popular.

3. Fase jurat expert

Un jurat expert seleccionarà els treballs guanyadors en cadascuna de les categories.

Forma d'inscripció i de presentació de les obres

Inscripció: Per inscriure's cal emplenar el formulari que trobareu a la pestanya habilitada amb aquesta finalitat.

Totes les obres que es presenten al concurs s'hauran de lliurar al *Consell Escolar de la Comunitat Valenciana* situat a l'Avinguda Campanar, 32 de València.

El Termini per presentar les obres al CECV de totes les categories és l'1 d'abril.

Les obres que es presenten han de ser les originals.

Premis

Es concediran cinc premis guanyadors i cinc premis finalistes a l'alumnat de cadascuna de les categories, a més de tres premis especials: un per als centres educatius, un altre per a biblioteques en igualtat i un altre al treball que recupere paraules del lèxic tradicional. En aquest últim, si les paraules proposades per salvar el món no es troben recollides al Diccionari de l'Acadèmia, aquesta estudiarà la possibilitat d'incorporar-les.

Els treballs guanyadors es publicaran en format còmic, un per cada categoria (A-B-C-D-E). L'edició tindrà l'ISBN i farà constar les autories dels treballs guanyadors, tant de l'alumnat com del professorat participant i dels centres educatius. Les persones participants cedeixen els drets d'autoria de les obres perquè les entitats organitzadores d'aquesta campanya puguin publicar-les en qualsevol dels canals de comunicació i difusió.

Acte de lliurament de premis

Els premis i els reconeixements es lliuraran el 7 de juny de 2019, Dia Mundial del Medi Ambient.

L'educació ambiental envolta la III campanya de foment de la lectura 'Vinyetes i biblioteques per salvar el món'

- Hi han participat vora 800 alumnes, 48 centres educatius i 47 biblioteques escolars, municipals i del Cefire
- El Centre d'Educació Ambiental acull a Sagunt l'acte de lliurament dels guardons juntament amb la presentació dels 'Clips per salvar el món'

Els alumnes guanyadors del concurs 'Vinyetes i biblioteques per salvar el món' han rebut els premis de la tercera campanya de lectura en valencià, inclosa dins del Pla de foment del llibre i la lectura 'Llegim, llegim, llegim' de la Generalitat, al Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana.

Els objectius principals de la campanya han sigut donar a conèixer en les etapes de l'ensenyament no universitari la Guia d'acció per a l'educació ambiental; treballar a l'escola els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) que guien la implementació de l'Agenda 2030.

Així mateix, pretén proporcionar activitats per a una educació inclusiva amb sentit crític de responsabilitat ambiental, sensibilitzant la comunitat educativa pel que fa al canvi climàtic; mostrar les habilitats artístiques de l'alumnat i treballar les intel·ligències múltiples, així com visibilitzar a les biblioteques els llibres escrits per dones o que tracten de dones.

En l'acte han participat el secretari autonòmic de Medi Ambient i Canvi Climàtic, Fran Quesada, el secretari autonòmic d'Educació, Miguel Soler, el president de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, Ramon Ferrer, i la presidenta del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV), Encarna Cuenca.

S'ha presentat també una sèrie de clips en 3D, anomenats 'Clips per salvar el món', generats com a recurs addicional del concurs, per a continuar treballant el tema a les aules.

Quesada ha destacat "la creativitat de l'alumnat, que, com a resultat, ha donat pas als personatges de la sèrie fidels als dissenyats pels mateixos escolars, un repte educatiu que potencia activitats en valors ambientals i que hem desenvolupat amb el Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana".

El secretari autonòmic d'Educació i Investigació, Miguel Soler, ha subratllat "la importància de la formació del professorat en temes de lectura, innovació i enfocament global de l'educació així com la importància de tindre

professionals ben formats en estudis dels cicles de Formació Professional de la família de Seguretat i Medi Ambient amb eixides professionals com ara educador ambiental, documentalista ambiental, guia ambiental, guia-intèrpret del patrimoni natural o tècnic en control d'espais naturals, entre d'altres".

Vocabulari sobre medi natural

Per a Ramon Ferrer, "l'educació en qualsevol àmbit és un element fonamental en la formació dels nostres joves i aquest concurs ajuda a inculcar valors com l'estima a la nostra llengua, el valencià, i també el respecte per la naturalesa i el medi ambient". El president de l'AVL s'ha compromés a impulsar un nou vocabulari sobre el medi natural.

Per la seua banda, Encarna Cuenca ha destacat els beneficis de treballar en la mateixa direcció, les institucions, els agents de la comunitat educativa i la societat civil, per tal d'aconseguir els objectius compartits, especialment, pensant en l'alumnat, els nostres ciutadans i ciutadanes 'més importants'.

'Vinyetes per salvar el món' forma part de les campanyes de recollida de dades i foment de la lectura en valencià que ha dut a terme l'Acadèmia Valenciana de la Llengua en col·laboració amb el CECV i ha sigut pensada per a fomentar la lectura i la creació artística a través del còmic, porta d'entrada a la lectura segons les dades de l'informe 'Millorar la situació de la lectura en valencià. Propostes d'acció del CECV'.

Enguany han participat de manera conjunta amb el Consell Escolar Valencià (CEV) i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (CEICE), la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural (CAMACCCR), la Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació, la Fundació FULL (Fundació pel llibre i la lectura) i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris i Documentalistes de la Comunitat Valenciana (COBDCV), així com Clásicas y Modernas (Associació per a la igualtat de gènere en la cultura).

En el concurs 'Vinyetes per salvar el món', adreçat a l'alumnat i centres de totes les etapes educatives no universitàries, han participat vora 800 alumnes, 48 centres educatius i 47 biblioteques escolars, municipals i del Centre de Formació, Informació i Recursos per al Professorat (Cefire), els quals, a través del llenguatge del còmic, han treballat en la recerca de solucions a problemes del centre, de la llar y de la localitat.

La campanya ha comptat, d'una banda, amb premis destinats a l'alumnat i, d'altra, amb premis especials; un premi ha sigut per a les obres que empen paraules del lèxic valencià per recuperar; un altre, per als centres educatius davant de la seua implicació envers la sostenibilitat; i un altre, per a les biblioteques que han participat en 'Vinyetes i biblioteques per salvar el món'.

Tots aquests treballs guanyadors s'han publicat en un còmic especial que s'enviarà a totes les biblioteques municipals i de tots els centres educatius del territori valencià i que també es pot descarregar (consultar ací). Els clips es poden veure en el web del CEACV

Col·laboració de la Fundació FULL

La Fundació FULL ha col·laborat en els tallers "Vinyetes i biblioteques per a salvar el món" aportant les prestatgeries de cartró que s'utilitzaven i en la producció de l'exposició dels treballs finalistes que s'ha pogut veure a les Fires del llibre de València i Castelló.